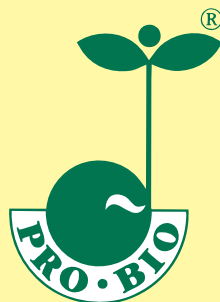

Výroční zpráva

2008

www.pro-bio.cz

PRO-BIO

SVAZ EKOLOGICKÝCH ZEMĚDĚLCŮ

Z OBSAHU

:: Struktura členské základny	:: Výroční zprávy jednotlivých regionálních center
:: Poradenství	:: Výroční zprávy odborných poboček svazu
:: Projekty	:: Svépomocný fond
:: Propagace a podpora odbytu	:: Partnerské organizace
:: Zastupování členů svazu	:: Struktura svazu
:: Zahraniční spolupráce	:: Zpráva o hospodaření
:: Bioakademie 2008	

❖ STRUKTURA ČLENSKÉ ZÁKLADNY

K 31.12.2008 svaz PRO-BIO sdružoval 616 členů + 273 spotřebitelů (členů PRO-BIO LIGY ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství).

Ekozemědělec	421 podniků
Z toho	
do 50 ha	166 podniků
50 – 100 ha	70 podniků
100 – 200 ha	59 podniků
200 – 300 ha	29 podniků
300 – 500 ha	31 podniků
500 – 1.000 ha	40 podniků
nad 1.000 ha	26 podniků
Čestný člen	11 osob a podniků
Zpracovatel	50
Velkoobchodník	32
Prodejna	87
Poradce	27
Škola	12

*Pozn. někteří členové spadají do více kategorií

Výměra obhospodařované půdy

Celkem: ..... 107 051 ha

Výměra půdy v EZ ..... 98 267 ha   Výměra půdy v PO ..... 8 784 ha

Orná	6 843 ha	Orná	2 355 ha
TTP	83 698 ha	TTP	6 023 ha
Sady	228 ha	Sady	119 ha
Vinice	13 ha	Vinice	104 ha
Zelenina, byliny	44 ha	Zelenina, byliny	1 ha
Ostatní půda	7 413 ha	Ostatní půda	181 ha
Rybníky	28 ha	Rybníky	1 ha

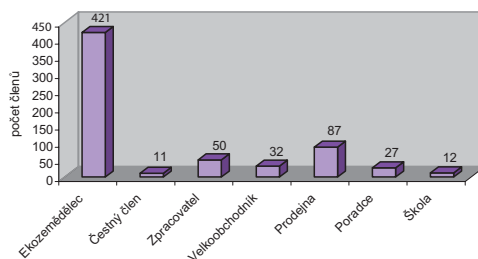
*Pozn. EZ - ekologické zemědělství

PO - přechodné období

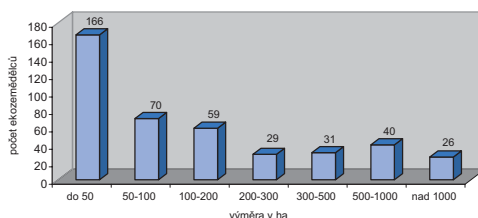
Počet členů regionálních center a odborných poboček

Bílé Karpaty	50 podniků
Jeseníky	83 podniků
Jižní Morava	18 podniků
Krkonoše a Podkrkonoší	30 podniků
Litomyšl	54 podniků
Moravská brána	33 podniků
Srdce Čech	35 podniků
Severovýchod	7 podniků
Severozápadní Čechy	124 podniků
Šumava	46 podniků
Vysočina	47 podniků
Bioprodejny	89 podniků
PRO-BIO LIGA	273 členů

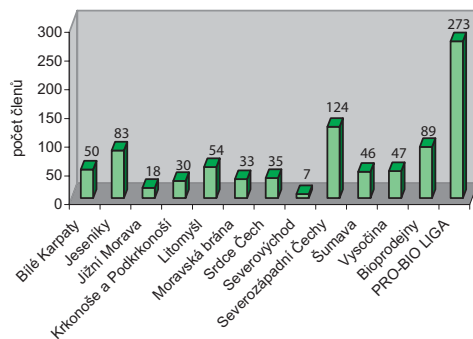
STRUKTURA ČLENSKÉ ZÁKLADNY

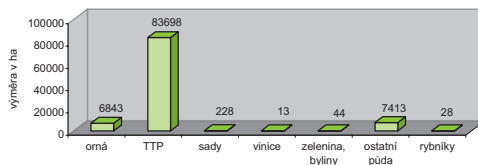
ČLENĚNÍ PODLE VELIKOSTI FAREM

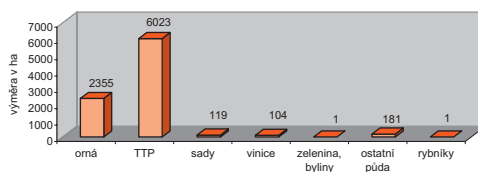
POČET ČLENŮ RC A POBOČEK

VÝMĚRA OBHOSPODAŘOVANÉ PŮDY ČLENY V EZ

VÝMĚRA OBHOSPODAŘOVANÉ PŮDY ČLENY V PO

❖ PROJEKTY

Díky projektům je činnost pro členy svazu bohatší a je z nich z velké části financována.

Agroenvironmentální informační a poradenská centra v ČR, vytvoření sítě v Pardubickém, Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji (dále jen „Síť agro-envi“)

Projekt svazu PRO-BIO v rámci grantového schématu „Síť environmentálních informačních a poradenských center“ MŽP ČR v Operačním programu Rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) podpořený z Evropského sociálního fondu (ESF) a spolufinancovaný ze státního rozpočtu ČR. Jeho cílem bylo podpořit ekologické zemědělství ve vazbě na ochranu přírody a vytvořit nové pracovní příležitosti. Vznikla síť 36 informačních a poradenských center pro ekozemědělství a životní prostředí, ve spolupráci s 20 partnery byla zrealizována celá řada vzdělávacích i osvětových akcí, vydány odborné příručky, knihy, letáky a další publikace. Projekt byl realizován od 1. 3. 2006 do 28. 2. 2008.

Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin

Projekt je zaměřen na realizaci vzdělávacích akcí pro ekologické zemědělce, zpracovatele a obchodníky s biopotravinami, vytvoření sítě ukázkových farem splňující nadstandardní prvky v ochraně životního prostředí nebo produkce biopotravin, zlepšení welfare na ekologických farmách a vypracování metodik v oblasti zpracování a prodeje ekologických produktů. Cílem celého projektu je zvýšit informovanost v oboru ekologického zemědělství a tím také přispět k jeho celkovému rozvoji v ČR jako nástroje ochrany životního prostředí. Projekt je financován Ministerstvem zemědělství ČR, zahájen byl v září 2008 a bude probíhat do listopadu 2010. Realizátorem je PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců s jeho pobočkami a regionálními centry ve spolupráci s Bioinstitutem, o.p.s. a Spolkem poradců v ekologickém zemědělství – EOS.

Informační místo pro Zlínský kraj.

Předmětem realizace jsou následující části:

- A. Vzdělávání a poradenství pro ekologické zemědělce a obchodníky s biopotravinami
  - B. Síť předváděcích podniků (vytvoření vzorových existujících ekofarem)
  - C. Monitoring welfare na ekologických farmách
  - D. Vypracování a zavádění metodik pro zpracování a prodej produktů ekologického zemědělství
- (Více na www.pro-bioprojekt.cz.)

Odborná podpora environmentálního poradenství s celorepublikovou působností

Projekt financovaný ze státní dotace MŽP na základě výběrového řízení na podporu projektů předloženými občanskými sdruženími. Podpořil zejména individuální konzultace a poradenství, pokračování provozu IC a knihovny svazu v Šumperku, školení pro poradce a tisk Metodických listů pro zemědělce do složky pro začínající ekozemědělce.

Propagace ekologického zemědělství

Projekt navazující na dohodnuté priority Akčního plánu rozvoje EZ v České republice podporuje Ministerstvo zemědělství ČR v rámci podpory občanských sdružení.

Bioakademie 2008

Evropská letní akademie ekologického zemědělství je již tradičně stěžejním mezinárodním projektem svazu, který mimo jiné dává prostor pro účinný lobbying, propagaci a vzdělávání. (Více v kapitole Bioakademie 2008.)

❖ PORADENSTVÍ

- ♦ Poradenství pro členy svazu – ekozemědělce bylo zajištěno na regionální úrovni zejména místními poradci – správci regionálních center (RC) a také v rámci projektu MŽP.
- ♦ Pro členy a poradce svazu byly uspořádány vzdělávací akce a semináře, tématem bylo hlavně Cross compliance a Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91. V nabídce vzdělávacích akcí je také mezinárodní konference Bioakademie, která přináší zájemcům nejnovější poznatky z výzkumu v ekologickém zemědělství.
- ♦ Na svazu PRO-BIO byla v roce 2008 i nadále provozována odborná knihovna se službou pro členy i zájemce – vyhledávání podkladů k různým odborným tématům – jednak z archivu Bioakademie a odborné knihovny svazu, ale také prostřednictvím internetu a zahraniční spolupráce.
- ♦ Pro rok 2008 RC maximálně využívala pro svou činnost dotace z PRV.
- ♦ Byla aktualizována Směrnice PRO-BIO s vyššími požadavky než má NR (podle Biolandu).

Na farmě Bozetice.

❖ PROPAGACE A PODPORA ODBYTU

Propagační a osvětové akce

21. – 24. 2. **BioFach** – největší světový veletrh ekologického zemědělství a biopotravin konaný v Norimberku v Německu (účast na české expozici, exkurze)

4. – 7. 3. **Salima** – Mezinárodní potravinářské veletrhy Brno–Výstaviště (prezentace PRO–BIO Svazu ekologických zemědělců a českého ekologického zemědělství)

Česká biopotravina roku – soutěž je oslavou toho nejlepšího v oboru biopotravin a ekologického zemědělství – na Salimě proběhlo slavnostní vyhlášení a udělení ceny vítězi za rok 2007, kterým se stal Pošumavský bio med ekologického včelaře Jana Pintíře

27. – 30. 3. **Biostyl** – účast svazu na mezinárodním kontraktčním a prodejním veletrhu zdravé výživy, ekologie a zdravého životního stylu na Výstavišti Praha–Holešovice

26. 4. **Biovino Pavlov pod Pálavou** – Mezinárodní spotřebitelská ochutnávka biovin v Pavlově

31. 5. **Bartákův hrnec** – nejlepší ekologický zemědělec roku – šestnácté ocenění nejlepšího ekologického zemědělce za rok 2007 – získala Farma Hucul

12. 7. **Bioslavnosti** ve Starém Městě pod Sněžníkem – pořádány PRO–BIO obchodní společností za účelem

Návštěva ministra Gandaloviče na stánku PRO–BIO Svazu na Salimě.

představit veřejnosti bohatost nabídky produktů v biokvalitě a rozšířit povědomí o ekologickém zemědělství (prezentace, exkurze, bohatý doprovodný program)

3. – 5. 9. **Bioakademie 2008** tradičně v Lednici na Moravě – **8. Evropská letní akademie ekologického zemědělství** – hlavními tématy byly poznatky vědy a výzkumu v ekologickém zemědělství a trendy rozvoje

Září – Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství proběhly akce na podporu propagace ekologického zemědělství v jednotlivých regionech ČR – biodožínky, biojarmarky, dny otevřených dveří na ekofarmách, semináře, exkurze, ochutnávky na ekofarmách a v bioprodejnách
24. – 30. 11. **Týká Se To Také Tebe (TSTTT)** – tématický mezinárodní festival filmů a videoprogramů, jehož součástí je doprovodný odborný a kulturně společenský program – přednášky, semináře, konference, výstavy, umělecké pořady – v jeho rámci proběhl seminář na téma „Ekologické zemědělství“

Výroba propagačních předmětů

Svaz PRO–BIO zhotovil pro zájemce tabule určené k označení členských podniků a prodejen, barevné propagační velkoplošné postery konkrétních farem a výrobců, velkoplošné fotografie z ekofarem, propagační doplňky určené na akce a výstavy, propagační obecné postery. Rovněž nabízí papírové tašky a sáčky s atestem pro použití na potravinách včetně pečiva a samolepky národního loga „biozebrý“.

Tisk a výroba publikací a propagačních materiálů

Dotisky propagačních materiálů

Informační letáky

Složka „Jak se stát ekologickým zemědělcem“ s aktuálními přílohami

Přípravky na ochranu rostlin – vydal Bioinstitut, o.p.s. ve spolupráci s PRO–BIO Svazem ekologických zemědělců

Výsevní dny pro rok 2009 – kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce

Sborník Bioakademie 2008

CD Bioakademie 2008

Prezentace na přednášky a semináře

Výroba členských cedulí, posterů pro členy

Plátěné tašky

Výroba nápisů pro členy prezentující se na veletrzích

Spolupráce s médii a PR

Publikování v novinách a časopisech (Zemědělec, EKO ekologie a společnost, Czech Business and Trade, Zemědělský kalendář, Potravinářská Revue SPECIÁL, BIO měsíčník pro trvale udržitelný život tradičně vydávaný firmou VH press), vydávání tiskových zpráv a spolupráce s médii, tiskové konference

Slavnostní udělení cen Zlatá Salima.

Další aktivity

- správa a aktualizace internetových stránek www.pro-bio.cz (počet návštěv za rok 2008 byl 200.404)
- vytváření nových webových stránek s lepším servisem pro členy
- knihovna odborné literatury
- vedení a aktualizace tématického fotoarchivu
- vedení skupiny Propagace v rámci **Akčního plánu ČR**

Podpora odbytu

Svaz PRO–BIO ve spolupráci s německým svazem Bioland založil v roce 2008 odbytovou organizaci PRODEJ–BIO s.r.o. (Více v kapitole Zahraniční spolupráce.)

❖ ZASTUPOVÁNÍ ČLENŮ SVAZU

- Svaz se zúčastnil připomínkovacího řízení k Programu rozvoje venkova v monitorovacím výboru Operačního programu zemědělství, podílel se na formulování, připravě a argumentoval pro obhajobu a navýšení sazeb pro ekozemědělce.
- Zúčastnil se projednávání projektu na propagaci EZ s MZe ČR.
- Činnost v jednotlivých pracovních skupinách při naplňování cílů akčního plánu.
- Příprava Programu EZ pro Radu vlády pro udržitelný rozvoj.
- Práce odborné skupiny ekologického zemědělství na MŽP.

❖ ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Zahraniční spolupráce má význam ve všech činnostech svazu. V roce 2008 se svaz PRO–BIO soustředil v zahraniční spolupráci zejména na několik základních aktivit:

- Založení nové obchodní společnosti **PRODEJ–BIO s.r.o.** Zakladatelské organizace PRO–BIO Svaz ekologických zemědělců a německý svaz Bioland se shodly na potřebě zorganizovat a koordinovat odbyt českých biosurovin s cílem umístit produkci na český trh. Společnost zahájila svou činnost od června 2008.
- Zorganizování 8. Evropské letní akademie ekologického zemědělství – **Bioakademie 2008** – ve dnech 3.–5.9. s účastí předních odborníků v oboru ekologického zemědělství z celého světa, kteří vystoupili s aktuálními tématy EZ. Zastoupeno bylo 24 zemí, sešlo se 195 účastníků – zemědělců, politiků, vědeckých pracovníků, zaměstnanců ministerstev, svazů a NNO. Výstupy ze všech ročníků – sborníky, prezentace i fotografie z této každoročně uznávané mezinárodní akce slouží členům svazu i jiným zájemcům jako významný zdroj odborných informací a jsou archivovány na www.pro-bio.cz/bioak.
- Zastoupení na mezinárodním veletrhu bioproduktů v Norimberku **BioFach 2008** od 21. do 24. února.
- Zastupování svazu na mezinárodní konferenci IFOAM a na volební Valné hromadě mezinárodní asociace ekologického zemědělství **IFOAM** v Itálii. Dlouholeté členství v IFOAM je pro svaz významné z hlediska získávání a navazování zahraničních vztahů, získávání odborných informací a také z hlediska společného prosazování ekologického zemědělství a zájmů ekozemědělců z celého světa.
- Pokračování spolupráce se zahraničními partnery, s přednášejícími a se sponzory Bioakademie a **udržování zahraničních vztahů** vybudovaných během existence svazu PRO–BIO.
- **Služby pro členy** – vyhledávání a získávání odborných informací ze zahraničních zdrojů, tlumočení, překlady dopisů a odborných textů.

❖ BIOAKADEMIE 2008

Osmý ročník Bioakademie, uskutečněný 3. – 5. 9. 2008 v Lednici na Moravě s názvem „**Nové poznatky vědy a výzkumu v ekologickém zemědělství a trendy rozvoje**“ se zabýval řadou zajímavých a aktuálních témat. Svaz PRO–BIO byl již posedmé hlavním organizátorem Evropské letní akademie ekologického zemědělství – Bioakademie. V roce 2008 poprvé probíhala souběžně také vědecká konference, kterou organizoval Bioinstitút, o.p.s. Podrobnosti k Bioakademii 2008 najdete na www.pro-bio.cz/bioak (včetně sborníku, jednotlivých prezentací a fotografií). Bioakademie 2008 se zúčastnilo 195 osob z 24 zemí. Z významných hostů vystoupili např. Percy Schmeiser, nositel ceny Mahatma Gandhi Award 2000 a laureát alternativní Nobelovy ceny za rok 2007 (Right Livelihood Award) za ochranu biodiverzity a dlouhodobé hájení práv drobných farmářů. Urs Niggli, ředitel výzkumného ústavu pro ekologické zemědělství FiBL Frick, Thomas Dosch,

Evropská letní konference – Bioakademie 2008.

předseda svazu Bioland, Jiří Urban, náměstek ministra zemědělství ČR, Francis Blake, předseda britského svazu Soil Association a prezident IFOAM a další.

Prezentovány byly poznatky výzkumu v EZ z mnoha evropských institucí. Na vědecké konferenci se jednalo na témata: Obiloviny a výzkum odrůd, Ochrana a výživa rostlin, Kvalita, ekonomika a rozvoj ekologického zemědělství. Konference pro praxi s názvem „Tržní produkce a zajištění kvality biopotravin“ se zabývala zejména novým NR 834/2007, kvalitou, způsobem prodeje a pěstováním vybraných plodin v EZ, otázkou přípustnosti různých koncepcí agroenergetiky pro EZ. Zájem byl také o navazující workshopy na témata např. příčiny stagnace produkce biopotravin v ČR, pěstování zeleniny a další. Závěrem Bioakademie byl shrnut význam EZ také pro řešení současných problémů, jakými mohou být např. pokles biodiverzity, nedostatek vody, klimatické změny nebo rozšiřování GM plodin.

Bioakademie 2008 se konala pod záštitou IFOAM EU Group, Ministerstva zemědělství ČR, Ministerstva životního prostředí ČR. Potvrdila znovu, že tento projekt svazu má velký význam v oblasti odborného vzdělávání, propagace, osvěty, lobbyingu a dává příležitost k setkávání a diskusím zemědělců, poradců, politických i vědeckých pracovníků, zaměstnanců ministerstev, svazů a NNO z ČR i zahraničí. Součástí byly tradiční doprovodné akce a exkurze na ekofarmy.

Bioakademie 2008 – téma: Nové poznatky vědy a výzkumu v ekologickém zemědělství a trendy rozvoje.

❖ VÝROČNÍ ZPRÁVY REGIONÁLNÍCH CENTER SVAZU

Svaz PRO-BIO má 11 regionálních center. Oblasti působení jednotlivých RC a jejich aktivity zahrnují poradenství, informační servis, propagaci, vzdělávání a osvětu v EZ, rovněž odbyt regionální produkce.

PRO-BIO RC Bílé Karpaty

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC 50 členů. V roce 2008 do PRO-BIO RC Bílé Karpaty vstoupily tři nové podniky: Agrofiniš, spol. s r.o. Bojkovice, Ing. Ludmila Šerá – pekárna Střelná, OLŠAVA-EKO, s.r.o. Sehradice.

Oblasti působení a aktivity RC

Poradenství v EZ a informační služby

V roce 2008 bylo možné čerpat dotované terénní poradenství v EZ díky prostředkům z grantu MŽP. RC se podílelo finančně na spolufinancování poradenství u konkrétních členů. Tuto možnost využilo celkem 7 členů RC: Agrofyto, spol. s r.o. Lidečko, Husářík Bohumil Starý Hrozenkov, Kavka František Vyškovec, Kvatro-ekostatek Velká nad Veličkou, Březík František Kostelec, Mikšík Jiří Mikulůvka, Sedlačík Ladislav Starý Hrozenkov. Většinou šlo o pomoc při přípravě farem na pravidelné kontroly EZ. Pro rok 2009 je na environmentální poradenství a informační služby opět schválena dotace z MŽP. Poradenství členové řešili buď přímo se správcem RC, nebo využili služeb jiných poradců svazu. Někteří členové čerpali na poradenství podporu přímo také z Programu rozvoje venkova – dotačního titulu I.3.4. Využívání poradenských služeb. Informační servis členům poskytuje celoročně Informační středisko Kopanice nebo správce RC.

Osvěta a vzdělávání v ekologickém zemědělství

18.11. školení pro ekozemědělce „Změny v legislativě ekologického zemědělství“ uspořádalo RC ve spolupráci s IS Kopanice, za finanční podpory MZe ČR. Se změnami v legislativě EZ platnými od 1.1.2009 ekologické zemědělce seznámil ředitel kontrolní organizace KEZ, o.p.s. Chrušdim Ing. Milan Berka.

4 praktická školení k Portálu farmáře na internetu a možnostem vedení různých evidencí na tomto portálu připravilo IS Kopanice ve spolupráci s RC. Školení se konala ve Slavičíně v počítačové učebně Nadace Jana Pivečky. O školení byl velký zájem, další jsou připravena i na rok 2009. Lektorsky vypomohli pracovníci ZA MZe Uherské Hradiště za finanční podpory z projektu OPRLZ a Národní sítě EVVO (Společný program MŽP a MŠMT). Z tradičních osvětových akcí pro veřejnost se členové RC podíleli na pořádání a organizaci akcí, jejichž financování a organizaci zajišťovalo z různých grantů a příspěvků IS Kopanice:

Bioslavnosti ve Starém Městě pod Sněžníkem.

23. 8. Bělokarpatské biodožinky s biojarmarkem ve Velké nad Veličkou

29. 11. Seminář pro širokou veřejnost o ekologickém zemědělství „Ekologické zemědělství a ochrana životního prostředí“ v rámci festivalu TSTTT v Uherském Hradišti

21. – 22. 6. Zahrada Moravy 2008 – prezentace EZ a biopotravin na výstavě ve SOŠG ve Starém Městě

3. – 5. 9. účast na Evropské letní akademii ekologického zemědělství v Lednici

Zpracování a odbyt regionální produkce

29. 10. seminář „Odbytové příležitosti pro české ekologické zemědělce, zpracování regionální bioprodukce ve Zlínském kraji a Bílých Karpatech“, na kterém vystoupili pracovníci nové odbytové organizace PRODEJ-BIO s.r.o. Ing. František Chlad a Ing. Vladimír Lačňák, Ing. Roman Rozsypal z EPOS (Spolek poradců v EZ). Do doprovodným programem byla exkurze do moštárny v Hostětíně a exkurze do sadu Radima Peška v Bojkovicích. Akce byla podpořena MZe ČR.

Nepřímá podpora odbytu biopotravin dále průběžně probíhá ve formě prezentace ekologických podniků a jejich výrobků na různých regionálních akcích pro veřejnost.

Stručné zhodnocení roku

15. 4. Valná hromada a schůzka výboru RC (v ekocentru Veronice v Hostětíně)

Granty a dotace

RC nemělo žádný samostatný grant. Jeho členové se většinou podílí na realizaci projektů IS Kopanice. Pro některé projekty střediska zaměřené na ekologické zemědělství přispívá RC potřebným spolufinancováním.

Renata Vaculíková

PRO-BIO RC Jeseníky

Informace o členech

K 31. 12. 2008 mělo RC 83 členů.

Oblasti působení a aktivity RC

Poradenství, exkurze, osvěta

leden, únor projekt „Síť agro-envi“

6. – 7. 6. Prezentace biopotravin – Slavnosti piva České Budějovice

12. 7. Bioslavnosti Staré Město pod Sněžníkem

červenec Začátek realizace projektu PRV

21. – 26. 8. Prezentace na výstavě Země živitelka 2008

13. 9. Prezentace na Dni Horního Pomoraví

V průběhu roku 2008 byly uskutečněny přednášky a ochutnávky bioproduktů pro školy.

Stručné zhodnocení roku

V roce 2008 bylo prvořadým úkolem zdárně dokončit projekt „Síť agro-envi“. RC Jeseníky bylo jedním z partnerů tohoto projektu a podílelo se na jeho dokončení a vyúčtování. Ve spolupráci s obchodní společností PRO-BIO, spol. s r.o. RC spolupořádalo BIOSLAVNOSTI ve Starém Městě pod Sněžníkem. RC se zúčastnilo Dne mikroregionu Ruda, Dne Horního Pomoraví a dalších akcí v regionu. Po dobrých zkušenostech z projektu „Síť agro-envi“ RC požádalo o projekt z PRV z Osy I. opatření 1.3.1. Vzdělávání. V této žádosti uspělo a na podzim 2008 se tento projekt začal realizovat. V několika blocích byly zemědělcům připraveny přednášky na aktuální témata. Realizace tohoto projektu bude probíhat i v roce 2009. V neposlední řadě je třeba zmínit i zviditelňování RC na akcích – Slavnosti piva v Českých Budějovicích a výstava Země živitelka.

Granty a dotace

Projekt „Síť agro-envi“

Projekt PRV – „Podpora diverzifikace zemědělství v LFA oblastech podhůří Jeseníků prostřednictvím odborného vzdělávání zemědělských subjektů“ Cross compliance, správná zemědělská praxe, přidávání hodnoty zemědělským produktům.

František Winter

Školení PRV – PRO-BIO RC Jeseníky.

PRO-BIO RC Jižní Morava

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC 18 členů z toho 8 zemědělců, 4 vinaři, 2 pracovníci, 1 obchodník, 1 poradce, 1 výrobce krmných doplňků, 1 čestný člen. V průběhu roku přibyl jeden člen.

Oblasti působení a aktivity RC

Marketing, vzdělávání, exkurze

Biovino Pavlov – spotřebitelská akce zaměřená na podporu prodeje biovína

Bioakademie 2008 – zajištění exkurze – Jihomoravská cesta

Zajištění pěti **exkurzí** při vzdělávacím projektu Spolku poradců v ekologickém zemědělství (pěstování bylin, vinohradnictví v EZ)

Seminář CC Pavlov

Stručné zhodnocení roku

Velmi dobrá spolupráce s EPOS umožnila, že se správa RC přesunula do Brna. RC se aktivně zapojilo do organizace soutěže Biovino a zorganizovalo exkurzi pro účastníky Bioakademie 2008.

Granty a dotace

Vzdělávací projekt Spolku poradců v ekologickém zemědělství ČR – pořádání exkurzí

Petr David

Biovino v Pavlově.

PRO-BIO RC Krkonoše a Podkrkonoší

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC celkem 30 členů

BAREŠOVÁ Jiřina – zapojena do projektu Ekozemědělci přírodě, aktivní účastnice veškerých akcí konaných v rámci RC

BRÁZDA Jiří – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

EKOFARMA NADĚJE – MAREK Filip – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

Vinobraní na Kuksu.

EKOFARMA BORMATO – ŠLECHTA Antonín – průkopník pěstování muchovníku olšolistého, kvality farmy byly popsány v Bioměsíčníku a o farmě byl natočen reklamní spot v televizi Účko

EKOFARMA U KOTYKŮ – KOTYK Josef – zapojení do kampaně Evropský týden mobility 2008

EKOFARMA SLUNÍČKO – KVEREK Pavel – zapojení do osvětových akcí konaných v rámci propagace alternativní medicíny

EKOPLANET – KOŠEK Miloslav – výrobky z rakytníku byly zařazeny do programu TENVIT, tj. mezi produkty alternativní medicíny

FARMA FILOUN – ŠOUREK Martin – v průběhu roku 2008 převzal hospodářství od svého otce Josefa Šourka – v rámci programu PUZČ

FARMA HUCUL s.r.o. – nejlepší ekozemědělec roku, cena Bartákův hrnec 2007

FARMA KOUT v.o.s. – v průběhu roku 2008 farma realizovala semináře o zdravé výživě a přípravě biodynamických preparátů

HÁK Zdeněk – rozšíření chovu včel, aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

JANOUŠEK Jiří – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

LÁNÍK Milan – vyhodnocení nejlepšího stáda ovcí suffolk v kategorii nad 50 ks podle dosažené produkce jehňat na jedenácté ovčácké konferenci, která se konala v Seči v Železných horách (průměrná roční produkce 62,1 kg na bahnici)

MACHÁČEK Jaroslav – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

MĚSTSKÁ JATKA s.r.o. – první certifikovaná bio jatka v Krkonoších – certifikace v roce 2008

NADACE TÁBOR – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC, pravidelné konání sociálně terapeutických seminářů

POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s. – rozšíření výroby bio–mléčných výrobků

PRÁŠIL Ladislav – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

RODINNÁ FARMA LOMY – Ing. Pražáková Eva – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC, vybudování skladu ovoce a zeleniny

ROUSEK Jaroslav – úspěšný chovatel drůbeže – jeho chov českých hus je uznán jako genetický zdroj pro rok 2009, aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

ŘEHOŘKOVÁ HANA, Ing. – správce centra, zajištění účasti RC na realizaci 2 vzdělávacích projektů z PRV v rámci spolupráce s občanským sdružením AGT CONSULTING. VINNÉ SKLEPY KUTNÁ HORA s.r.o. – pravidelné pořádání akcí, propagující česká vína, největší a nejznámější akce roku 2008 – Vinobraní Kuks, které bylo požehnáním panenské úrody znovuobnoveného vinohradu hraběte Šporka

VH PRESS – Bioměsíčník – pravidelné informování z oblasti ekologického zemědělství a biopotravin

ZEMEX, SPOL. S R.O. – aktivní účastník veškerých akcí konaných v rámci RC

Oblasti působení a aktivity RC

Propagace členské základny. **Poradenství** v oblasti EZ, získávání dotací z PRV, ekonomické a účetní poradenství.

Exkurze – Polní Bio–klání, exkurze – Centrum Tábor, Den Země v Semilech. Čtvrtletní vydávání **Zpravodaje centra** (informace pro členskou základnu o všech novinkách a akcích, týkajících se jejich oblasti podnikání).

Osvěta a vzdělávání v ekologickém zemědělství

4. 3. seminář Pěstování plodin na orné půdě v EZ, přednášející Ing. Josef Škeřík, CSc., místo konání Zámeček Semily

21. – 26. 4. Týden pro Zemi – spolupráce s odborem životního prostředí MÚ Semily na propagaci ekologického zemědělství, zdravé výživy a zdravého životního stylu – místo konání Semily

31. 5. Bartákův hrnec 2007 – předávání ceny na farmě HUCUL

2. 7. X. Jezdecký den – V Kundratcích u Jilemnice, pravidelné setkání milovníků koní. Naše RC se podílelo na propagaci akce.

1. 8. První polní Bio–klání – na farmě Jiřího Řehořky v Horní Branné – prezentace sledování polního pokusu a praktická exkurze v terénu. Současně došlo i k navázání spolupráce se Střední odbornou školou Poděbrady (dříve Střední zemědělská škola).

13. 9. Vinobraní na Kuksu – požehnání panenské úrody znovuobnoveného vinohradu hraběte Šporka – realizaci zajišťoval člen RC – Stanislav Rudolfský – majitel firmy Vinné sklepy Kutná Hora s.r.o.

20. 10. – 4. 12. Spolupráce s občanským sdružením AGT CONSULTING – realizace projektu PRV – další odborné vzdělávání a informační činnost. Celkem bylo zrealizováno 15 odborných seminářů se zaměřením na novou legislativu v EZ, která vstoupila v platnost od 1.1. 2009. Semináře

Polní Bio–klání Horní Branná.

se konaly ve spolupráci s kontrolními organizacemi EZ a se správci RC Severovýchod a RC Srdce Čech. V rámci realizace projektu bylo proškoleno 225 osob. Seminářů se zúčastňovali pravidelně i zaměstnanci ZA a PU MZe ČR. Přednášejícími byli Ing. Milan Berka, Ing. Roman Rozsypal, Ing. Iva Zadražilová, Ing. Hana Řehořková, Jiří Řehořek, Ing. Kamil Toman, Ing. Ivana Květoňová. Místa konání: 2x Náchod, 2x Semily, Plavy, Teplice, Děčín, Nový Bor, Horní Police, Varnsdorf, Liberec, Trutnov, Hronov, Frýdlant, Dolní Branná.

27. 11. seminář „Nová legislativa v EZ“ – místo konání Chata Pod Hájkem Horní Branná, ve spolupráci s PRO–BIO RC Severozápadní Čechy

Stručné zhodnocení roku

Rok 2008 byl rokem úspěšným. Podařilo se nejen rozšířit členskou základnu, ale i vstoupit do povědomí orgánů veřejné správy a samosprávy. Vzhledem k tomu, že RC mělo možnost zapojit se do projektu z PRV „Nařízení rady 834/2007 a související předpisy“, mohli se členové zúčastnit vzdělávacích akcí. Výhled na příští období: Spoluúčast na realizaci dalšího projektu z PRV – opět ve spolupráci s občanským sdružením AGT CONSULTING – předmětem seminářů bude problematika CC, ekologické ovocnářství, chov koní, malokapacitní zpracování mléka, pěstování plodin na orné půdě v EZ, exkurze do malokapacitní mlékárny v SOŠ Poděbrady, exkurze na rakouskou biofarmu a účast na pořádání akce Bartákův hrnec. Dále ve spolupráci s odborem životního prostředí MÚ Semily účast na Dni Země v Semilech a ve spolupráci s Krajským úřadem Libereckého kraje pořádání akce „Přátelské posezení s biodynamikou“.

Granty a dotace

20.10. – 4.12. projekt „Nařízení rady 834/2007 a související předpisy“

Hana Řehořková

PRO-BIO RC Litomyšl

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC celkem 54 členů, přibýlo 9 nových členů.

Oblasti působení a aktivity RC

Prioritou pro rok 2008 byla i nadále individuální poradenská činnost na farmách a postupné rozšiřování služeb především pro členy svazu PRO-BIO, pro nově přichozí zájemce na regionální centrum i pro širokou veřejnost.

Vzdělávání

Poznávací **zájezd** na BioFach 2008 do Norimberku (organizovaný svazem PRO-BIO)

25. 2. seminář na téma „Agro-envi opatření v EZ“ konaný v penzionu Koliba spojený s valnou hromadou PRO-BIO RC Litomyšl

účast na Evropské letní **Bioakademii** v Lednici na Moravě

27. 11. Odborný seminář pro farmáře RC se konal za účasti předních odborníků EZ v Deštném v Orlických horách v horské chatě Domov, sídle ekologické farmy Josefa Povolného. Rodinná farma opětovně vytvořila ideální podmínky pro zdárný průběh semináře.

Propagace ekologického zemědělství a biopotravin

19. – 22. 4. Den ZEMĚ v Litomyšli, zajištěna ochutnávka biopotravin a pro zájemce propagační informace o ekologickém zemědělství a bioproduktech

15. 4. přednáška Litomyšl

7. 8. přednáška Poděbrady

Září – Měsíc biopotravin, propagace v Litomyšli a zastoupení farmářů na propagační akci na Toulcově dvoře v Praze

9. 10. přednáška Vysoké Mýto

12. 12. přednáška Vysoké Mýto

29. 11. festival v Uherském Hradišti – reprezentace člena RC – **farma Ondřeje Podstavka** – na festivalu, kam byl pozván po velmi dobře hodnocené návštěvě norskými ekozemědělci

Poradenství

Konzultace jsou prováděny pro členy svazu dle potřeb průběžně. Daří se zajistit požadavky na individuální poradenství v terénu, je zaznamenán zvyšující zájem o tento typ služeb. Hlásí se noví zájemci o EZ resp. členství ve svazu PRO-BIO, kterým jsou poskytovány zdarma základní úvodní informace, v případě zájmu o členství ve svazu zdárné dotažení registrace na MZe ČR.

Stručné zhodnocení roku

Rok 2008 přinesl dobré výsledky i přes problémy s financováním chodu RC. Proběhly dle plánovaného harmonogramu schůzky, poradenství, školení i semináře (v Deštném

s aktivní účastí kolegů z VÚRV Piešťany a pozvánkou do Piešťan). Pokračujeme v šíření nových informací, postupů a zákonů (nové Nařízení Rady ES 834/2007 o ekologické produkci a označování bioproduktů), které je nutno konzultovat, objasňovat a uvádět do praxe. Pozitivem této činnosti je nárůst členů PRO-BIO RC Litomyšl. Rok byl úspěšný jak z hlediska prohlubující se spolupráce, tak aktivní spoluúčasti členů regionu z řad farmářů. Udrží se spolupráce se spotřebiteli, propagační činnost doplněná přednáškami. S kladným ohlasem a zájmem byly přijaty akce zorganizované v Litomyšli.

Granty a dotace

Do 28.2.2008 pokračovala činnost Informačního centra v rámci „sítě agro-envi“. Po skončení grantu se dosud nepodařilo zajistit náhradu financování IC.

František Chlad

PRO-BIO RC Moravská Brána

Informace o členech

K 31. 12. 2008 mělo RC 33 členů – 25 ekozemědělců (převážně chovatelů hospodářských zvířat na trvalých travních porostech), 2 pěstitele zeleniny, 3 zpracovatele bioproduktů, 1 pěstitel ekologických osiv.

Oblasti působení a aktivity RC

Poradenství

22 vážných zájemců o ekologické hospodaření, z toho 13 přestoupilo na ekologické zemědělství; 2 zájemci o další AEO programy; 16 zájemců o poradenství – evidence hnojení

Exkurze, semináře, osvěta – přednášky ve školách, pro občanská sdružení apod.

18. 1. Seminář, Bartošovice – Havarijní plány

21. 1. Přednáška, Komorní Lhotka – Klub zdraví

28. – 29. 2. Exkurze, Plavy, Vítkovice v Podkrkonoší, Kout – ekologické chovy hosp. zvířat na TTP

18. 3. Přednáška, Třinec – gymnázium

8. 4. Přednáška, Frýdek Místek – Klub zdraví

19. 4. Den Země, Fulnek

21. 4. Přednáška, Nový Jičín – SZŠ

22. 4. Přednáška, Český Těšín – SZŠ

23. 5. Exkurze, Rozstání, Pavlov, Čejkovice – pěstování bylin v EZ

5. 6. Přednáška, Suchdol nad Odrou – pro veřejnost

10. 6. Exkurze, Hořice, Vinice; Úpice v Podkrkonoší – pěstování ovoce v EZ

12. 6. Přednáška, Fulnek – pro veřejnost

13. 6. Den zemědělství, Kletné – pro děti základních škol

14. 6. Přednáška, Nový Jičín – Ekologický festival, Čerták

26. 6. Seminář, Dolní Lomná – AEO, chřástal

27. 6. Den otevřených dveří na ekologické farmě pana Foltý

6. 9. Exkurze, Břest, Lukov – pěstování zeleniny v EZ

Seminář – chřástal v Dolní Lomné; ve spolupráci s ČSO, článek v obecním zpravodaji Beskydské nekosení – seminář seznamující obyvatele Dolní Lomné s významem péče o travní porosty (posunutá seč) pro úspěšné hnězdění chřástala polního

16. 9. BIOJARMARK , Ostrava – Imperial

19. 9. Exkurze , Bojkovice, Hostětín, Zlín–Lužkovice – pěstování ovoce v EZ

4. 10. Exkurze, Kout – farma Fořt – biodynamické zemědělství

14. 10. Konference, Valašské Meziříčí – BIOpotraviny ve školách MS kraje

7. 11. Exkurze, Jaroměřice nad Rokytou, Štíty – Heroltice – chov koz + zpracování mléka, chov drůbeže, produkce vajec v EZ

12. 11. Exkurze, Nenačovice – Countrylife

19. 11. Seminář, Vražné, odbyt rostlinných produktů v EZ, pěstování na orné půdě v EZ

27. – 28. 11. Exkurze, Brodowin – ekologická farma x ochrana přírody v biosférické rezervaci

29. 11. Přednáška, Uherské Hradiště, festival TSTT Eko-farma pana Foltý

19. 12. Seminář, Vražné – Cross compliance

Stručné zhodnocení roku

Pokračuje zájem o ekologické zemědělství, resp. činnost Informačního centra pro ekologické zemědělství a agroenvironmentální programy v Novém Jičíně. Hlásí se zájemci o poradenství, exkurze i semináře na téma ekologické zemědělství i další AEO.

Granty a dotace

Do konce února 2008 projekt „Síť agro–envi“.

Pokračování činnosti Informačního centra pro ekologické zemědělství a agroenvironmentální programy v Novém Jičíně – podpora z prostředků MŽP, Nadace Hyundai a Moravskoslezského kraje.

Biopotraviny do škol Moravskoslezského kraje – podpora z prostředků Nadace Hyundai a Moravskoslezského kraje. Organizace soutěže o titul „Nejlepší potravinářský výrobek Moravskoslezského kraje 2008“ – podpora z prostředků Moravskoslezského kraje.

Alena Malíková

PRO–BIO RC Severovýchod

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC 7 členů s orientací na produkci biopotravin. Významnými zpracovateli jsou Mlékárna Varnsdorf spol. s r.o. – biosýry a Biopark s.r.o. – ekologické hovězí, jehněčí a kuřecí produkty.

Oblasti působení a aktivity RC

Podávalo se dále zvyšovat produkci a odbyt českých biopotravin v regionu:

biomléko – 10 tis. litrů denně, biohovězí a biojehněčí – roční objem produkce 53 mil.Kč.

Další časově i fakticky významnou oblastí činnosti je zastupování ekologických zemědělců v rámci připomínkových řízení a pracovních skupin. Správce je členem monitorovacího výboru Programu rozvoje venkova a monitorovacího výboru Kontroly podmíněnosti Cross compliance na Ministerstvu zemědělství ČR. Rovněž tak činnost v rámci správní rady Kontroly ekologického zemědělství má celosvazový význam.

Z hlediska osvěty spolupracujeme se členy na propagaci jejich biovýrobků ať již se jedná o regionální nebo mezinárodní formy prezentace.

V průběhu roku jsme pořádali exkurzi do Rakouska na farmy s ekologickým výkrmem kuřat.

Stručné zhodnocení roku

Uplynulý rok pokládáme za úspěšný, i když velmi pracovně náročný. Věříme, že se vynaložené úsilí odrazí do dalšího rozvoje produkce českých biopotravin.

Granty a dotace

Zapojili jsme se spolu s ekologickými zemědělci z regionu do projektu České Biokuře. Cílem projektu je vybudovat stabilní produkci a odbyt ekologických kuřat vykrmených a zpracovaných skutečně v ČR.

Kamil Toman

Nejenom o produkci je ekologické zemědělství – veřejnost zajímá i mimoprodukční funkce. Foto z natáčení České televize o Okřešické louce s kosatcem sibiřským a dalšími silně ohroženými druhy rostlin a živočichů.

Když se spojí síly, tak se dílo podaří. Foto z prvního testovacího výkrmu biokuřat na českolipsku.

PRO-BIO RC Severozápadní Čechy

Informace o členech

K 31.12.2008 mělo RC 124 členů – převážně farmy horských a podhorských oblastí Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje, hospodaří se na TTP, řada farem má ornou půdu a produkuje obiloviny a luskoviny, několik hospodaří v ekologických sadech a jedna farma pěstuje zeleninu. Chová se skot bez tržní produkce mléka, ovce, kozy a koně, krávy mléčných plemen a okrajově prasata. Několik farem provozuje agroturistiku a některé diverzifikují svoji činnost v nezemědělské oblasti. V regionu působí certifikovaná sýrárna na produkci sýrů z ovčího a kravského mléka a několik faremních mlékáren na zpracování koziho mléka. Ke konci roku začala produkovat také bourárna, která dodává balíčkové hovězí maso s ekologickým certifikátem.

Oblasti působení a aktivity RC

Poradci soustředění při RC pomáhají členům poradenskou činností – bylo provedeno přes 1100 hodin poradenské práce (příprava na kontroly Cross-compliance, dotační tituly – přechod na EAFRD, Nařízení Rady 2092/91, příprava na kontrolu, asistence při kontrole, změny výměry, odborné poradenství – vypracování evidence hnojení farmy, vypracování havarijních plánů farmy, welfare zvířat, zemědělské stavby, účetnictví a daně, optimalizace hospodaření, kontroly SZIF).

RC provozuje poradenské centrum, které sdružuje akreditované poradce schopné pomoci v oblasti Cross-compliance, welfare, zemědělských staveb, ekologického zemědělství, nitratové směrnice, zemědělského účetnictví a optimalizace hospodaření farmy (využívá se dotační titul Poradenství v rámci PRV). Práce poradenského centra se zapojením do dotačního programu na poradenství využilo přes 50 farem.

Pro členy RC jsou vypracovávány projekty z PRV – nabídky využilo i opakovaně několik desítek farem a téměř 150 úspěšných projektů již představuje částku přes 280 milionů korun získaných pro naše členy v rámci priorit – rekonstrukce a stavby stájí, agroturistika, rekonstrukce hnojišť, diverzifikace zemědělských činností – zpracování masa, biomlékárna a biosýrárna, diverzifikace nezemědělských činností, agroturistika atd.

Regionální centrum organizuje ve spolupráci s KIS – Karlovarský kraj odborné semináře týkající se Cross-compliance, ekologického zemědělství, legislativy EU, dotačních titulů, ekonomiky farem, nitratové směrnice, EAFRD, počítačových programů pro sedláky atd.

Tradiční jsou exkurze – BioFach, zpracování bioproduktů, vzájemné návštěvy mezi členy RC.

Velký zájem mezi členy je také o společenské a pracovní setkání sedláků regionálního centra s exkurzemi na farmy našich členů – Děčínsko, Karlovarsko, Domažlicko – stáje pro chov masných plemen skotu, exkurze na přístřešky pro skot a nově vybudované objekty agroturistiky, krytá hnojiště, zpracování produkce na farmách.

RC spolupřádá nebo finančně podporuje akce propagující členy RC a ekologické zemědělství – Biojarmark Nežichov, Poznej svého biofarmáře, Výroční bioschůze Krajského informačního střediska – Karlovarský kraj, propagace biopotravin mezi středoškolskou mládeží, charitativní akce s dětmi z dětských domovů.

Dále pokračovaly partnerské a pracovní vztahy s profesními organizacemi a místními akčními skupinami působícími v regionu, se ZA MZe ČR, Krajským úřadem Karlovarského kraje atd.

10. 1. Seminář Jak žádat z PRV
22. 2. Zájezd RC na BioFach Norimberk
28. 2. Seminář Managementy TTP v EAFRD
10. 3. Exkurze Zimoviště skotu
28. 5. Seminář PRV – Agroturistika a diverzifikace
24. 7. Seminář Jak vést projekty k proplacení
27. 10. Seminář Odbyt a zpracování bioproduktů
21. 11. Pivní schůzka Vidžín
22. 11. Exkurze po farmách na Karlovarsku
24. 11. Seminář Cross-compliance na farmách
2. 12. Seminář Audit CC na farmě (Děčín)
11. 12. Seminář Audit CC na farmě (Cheb)
12. 12. Seminář Audit CC na farmě (Dalovice)

Kromě těchto akcí pořádaných s dalšími spolupracujícími organizacemi se zvýšil počet individuálních návštěv mezi kolegy s cílem získat zkušenosti se stavbami nebo opravami v rámci Programu rozvoje venkova. Materiálně nebo finančně se RC podílelo na otevření ekologické stezky a na několika biojarmarcích.

Zdeněk Perlinger

PRO-BIO RC Srdce Čech

Informace o členech

K 31. 12. 2008 bylo evidováno 35 členů + 1 čekatel – z toho je 6 čestných členů, 2 poradci, 1 pokusná stanice, 1 výzkumný ústav, 1 katedra, 7 zpracovatelů, dovozců a prodejců a 18 se zabývá zemědělskou provozy. Z nich většina chová skot BPM, dále ovce, kozy, koně, prasata a 1 velkochov nosnic, 11 farem se zabývá i pěstováním obilovin, zeleniny nebo bylin.

Oblasti působení a aktivity RC

poradenství / vedení evidence, Cross compliance, pozemky v LPIS / osvěta akce k Měsíci biopotravin, semináře

- 22. 2. BioFach v Norimberku s PRO-BIO RC Severozápad
- 25. 4. Valná hromada PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v Pavlově
- 25. 6. Polní den v Uhřetěvesi
- 9. 8. Biojarmark Verušice
- 6. 9. Biojarmark Nežichov
- 14. 9. Biojarmark Nenačovice
- 20. - 21. 9. Biojarmark Toulcův Dvůr Praha
- 27. 9. Zelený víkend Karlovy Vary
- 27. 11. Seminář „15 let ekologických pokusů na pokusné stanici ČZU Praha – Uhřetěves, legislativa EZ“ – ČZU Praha + členská schůze
- 4. 12. Seminář ekologické zemědělství ve Zvoli

Stručné zhodnocení roku

Byly konány především pracovní návštěvy správce regionálního centra u většiny členů, kteří působí ve 12 okresech. Zemědělcům byly sdělovány novinky ve vedení povinné evidence a byla prováděna pomoc s jejím vedením a příprava farem před kontrolami. Všichni členové byli průběžně seznamováni s problematikou nadcházejících kontrol Cross compliance. Zúčastnili jsme se společně různých akcí ve spolupráci s PRO-BIO RC Severozápad, velmi úspěšná byla akce Polní dny v Uhřetěvesi. S finanční podporou MZe ČR byl zorganizován jeden seminář – 15 let ekologických pokusů na pokusné stanici ČZU Praha – Uhřetěves, legislativa EZ.

Ivana Květoňová

PRO-BIO RC Šumava

Informace o členech

K 31. 12. 2008 – bylo evidováno 46 členů. Většina členů RC se zabývá chovem skotu BPM. Na několika farmách jsou chovány ovce nebo kozy, případně jsou i zpracovávány jejich produkty. Chov koní na několika farmách je spíše zájmovou záležitostí, případně může sloužit též pro agroturistiku.

Oblasti působení a aktivity RC

PRO-BIO RC Šumava působí v okresech Český Krumlov, Prachatice, Klatovy, Strakonice a Písek. Největší část členů RC však hospodáří na území Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, v okresech Český Krumlov, Prachatice a Klatovy. Kromě výše uvedeného faremního poradenství a činnosti informačních center bylo uspořádáno 14 seminářů s tematikou EZ. Taktéž byly uspořádány 2 exkurze po úspěšných projektech PRV na farmách. V roce 2008 byla též poskytnuta poradenská služba při vypracování projektů PRV 1.1.1. celkem 15 členům PRO-BIO RC Šumava.

Stručné zhodnocení roku

Činnost RC byla v roce 2008 zaměřena především na zvyšování odborné, profesní i teoretické úrovně jednotlivých zemědělců a to formou školení, terénního poradenství, účasti na odborných seminářích a odborných exkurzích. Velkou pomocí pro členy RC je informační a poradenské centrum ve Stachách, včetně tvorby a využití vlastních internetových stránek a služeb internetu /www.pro-bio-stachy.cz/. V letních měsících členové využívali hlavně telefonického poradenství, ke konci roku se toto poradenství měnilo v častější osobní kontakt. Poradenství pravidelně využívá cca 70 % členské základny, ostatní členové využívají poradenství nepravidelně. V roce 2008 získalo PRO-BIO RC Šumava projekt PRV – 1.3.1. – „Vzdělávání pro zemědělce“ ve výši 500 tis. Kč, ze kterého byla hrazena převážná část činnosti regionálního centra. Nezanedbatelnou část poradenství tvoří podávání informací o ekologickém zemědělství i nečlenům, kteří se rozhodují o registraci k ekologickému zemědělství a členství ve svazu PRO-BIO. Zemědělcům RC, hospodařícím na území NP a CHKO Šumava byla poskytována individuální poradenská služba při přípravě managementů, zpracování agroenvironmentálních opatření a havarijních plánů i pracovníky Správy NP a CHKO Šumava.

V roce 2009 činnost RC bude vycházet především z projektu PRV – „Odborné vzdělávání a informační činnost“. Náplň plánovaných akcí pro rok 2009 je z velké části obsa-

Seminář PRV – PRO-BIO RC Šumava.

Exkurze projekty PRV.

hově podobná roku předchozímu. Znovu bude pozornost věnována především terénnímu poradenství přímo na jednotlivých farmách, odborným seminářům, školením, vzdělávacím kurzům a odborným poznávacím exkurzím na jiné ekofarmy, či zpracovatelské kapacity. Hlavní pozornost bude zaměřena na plnění podmínek „Kontroly podmíněnosti“ platných od roku 2009. Osvětová a vzdělávací práce bude též věnována využívání alternativních zdrojů energie, ochraně vod, tvorbě a ochraně krajiny, dodržování stanovených managementů.

Granty a dotace

Byl dokončen dvouletý projekt z ESF, v garanci MŽP – „Síť environmentálních informačních a poradenských center v regionu Šumava“. Nositelem tohoto projektu je Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s. PRO-BIO RC Šumava je jedním z partnerů tohoto projektu. V rámci tohoto projektu byla otevřena 4 informační a poradenská centra: poradenské centrum Stachy, Chvalšiny, Sušice a Horšovský Týn. Zároveň bylo vytvořeno jedno pracovní místo pro terénní poradenství na farmách. V roce 2008 získalo PRO-BIO RC Šumava projekt PRV – 1.3.1. – „Vzdělávání pro zemědělce“ ve výši 500 tis Kč, ze kterého byla hrazena převážná část činnosti regionálního centra.

Vladimír Krtouš

PRO-BIO RC Vysočina

Informace o členech

K 31. 12. 2008 bylo v RC 47 členů. Z toho je 37 farem (řada farem má i výrobu biopotravin), 4 výrobci biopotravin, 1 škola, 1 čestný člen a 1 poradce. Členové jsou především z kraje Vysočina, ale také z okresů Tábor, Jindřichův Hradec a České Budějovice. V roce 2008 přibýlo 10 členů, 1 člen ukončil. Výměra ekoploch členů se zvýšila z 2470 ha na 3201 ha (o 30%). Členové RC (ekozemědělci) hospodařili na 3201 ha půdy. Velikost farem je průměrně 91 ha. Z celkové výměry půdy je 1805 ha TTP, 1246 ha orné půdy, 14 ha zeleniny nebo bylin, 8 ha sadů, 128 ha

ostatní plochy a 0,3 ha rybníků. Ekofarmy mají pestrou škálu činností – hospodaří na TTP (56%), orné půdě (39%), pěstují zeleninu, bylinky, ovoce, chovají masný i mléčný skot, ovce, kozy, koně i drůbež a ryby, vyrábí biopotraviny – rostlinné (z brambor, obilovin, ovoce, zeleniny) i živočišné (mléko a mléčné výrobky, maso a masné výrobky, vejce). Někteří členové nabízejí také služby v agroturistice, školství, poradenství. Pro srovnání v kraji Vysočina se v roce 2008 zvýšil počet ekofarem z 63 na 114, výměra půdy v EZ se zvýšila z 5129 ha na 6914 ha (o 35%), průměrná velikost ekofarmy je 61 ha. Významně však přibýlo malých farem, často účelově vzniklých v souvislosti se systémem dotací. Významně se zvýšila výměra ekosadů, problémové navýšení se netýká ekofarek ve svazu PRO-BIO. V řadách členů RC jsou z minulého období držitelé ocenění nejlepší ekozemědělec roku (Ing. Tomáš Křišťan), biopotravina roku (Ing. Pavel Dobrovolný, Josef Sklenář). Za rok 2008 obdržel Josef Sklenář (Biofarma Sasov) ocenění za Bio brambory vařené vakuované a za Bio bramborový knedlík. Někteří členové na svých farmách pořádají, většinou ve spolupráci s RC, nejrůznější akce, jako jsou dny otevřených dveří, exkurze, semináře, apod.

Traktor z Biofarmy Sasov.

Oblasti působení a aktivity RC

28. 2. Valná hromada RC

16. 1. Exkurze u Dobrovolných v Ratibořicích (Zimní středy v rámci OPRLZ)
30. 1. Exkurze na Biofarmě Sasov (Zimní středy v rámci OPRLZ)
13. 2. Exkurze u Křišťanů v Milotických (Zimní středy v rámci OPRLZ)
19. 2. Seminář k možným podporám MŽP a AOPK (v rámci OPRLZ)
28. 2. Seminář Aktuality ekologického zemědělství (v rámci OPRLZ)
25. 4. Valná hromada svazu PRO-BIO
4. 9. Bioakademie Lednice
6. 9. Bio zemědělský den na Biofarmě Sasov

12. 9. Bio den na ČZA v Humpolci
13. 9. Den otevřených dveří na Chadimově mlýně
14. 9. Den otevřených dveří u Křišťanů v Milotčkách
20. 9. Den otevřených dveří u Kadeřávků ve Věcově
21. 9. Den otevřených dveří u Vladimíra Klementa v Kojetíně
24. 9. Den regionálních výrobků v Jihlavě na náměstí
27. 9. Biojarmark v Náměšti nad Oslavou
27. 9. Den otevřených vrat u Dobrovolných v Ratibořicích
- 3.10. Biojarmark ve Žďáře nad Sázavou
- 4.10. Biojarmark v Jihlavě
- 15.10. Akční tým Praha–jednání na MZe
- 23.10. Seminář VÚŽV v Chysoce na Pelhřimovsku (Welfare zvířat v kvalitě masných produktů)
- 18.11. Seminář v Jihlavě–aktuality v zemědělských dotacích (EPOS)
- 19.11. Seminář PRO–BIO ve Vražném
- 23.11. Seminář Značení bioproduktů v Jihlavě (PRO–BIO LIGA)
- 27.11. Seminář Aktuality v ekologickém zemědělství s podporou MZe ČR

Stručné zhodnocení roku

Správce RC se aktivně zapojil do založení a rozjezdu svazové obchodní organizace PRODEJ–BIO s.r.o., jako místopředseda svazu řešil aktuální personální a ekonomickou situaci svazu. RC organizovalo semináře a exkurze. Správce RC poskytoval členům poradenství–dotované i nedotované. Poskytoval také poradenství potenciálním budoucím členům. Správce RC byl aktivní v certifikaci regionálních produktů „Vysočina Regionální Produkt“.

Granty a dotace

RC realizovalo projekt OPRLZ „Síť agro–envi center v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina“, realizovalo projekt (Kraj Vysočina) „Září 2008 – měsíc biopotravin v kraji Vysočina“.

Tomáš Klejzar

❖ VÝROČNÍ ZPRÁVY ODBOR- NÝCH POBOČEK SVAZU

PRO–BIO LIGA ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství

Informace o členech

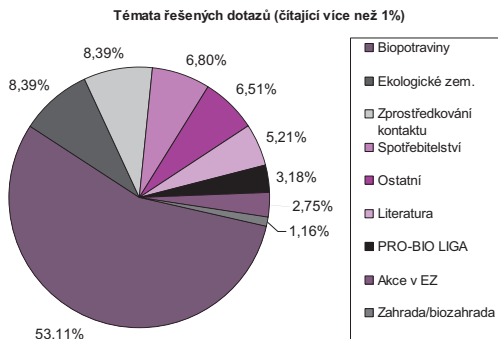
K 31.12.2008 273 členů – spotřebitelů.

Oblasti působení a aktivity RC

PRO–BIO LIGA v roce 2008 realizovala v souladu se svým dlouhodobým zaměřením aktivity směřující k environmentálnímu vzdělávání, propagaci a poradenství.

- Provoz „Informačně–poradenského centra o biopotravinách, ekologickém zemědělství a ekologicky šetrné

spotřebě“ – poradna fungovala v rámci kamenného IC a v on–line podobě na www stránkách a klienti se na ni obraceli buď přímou návštěvou, e–mailem nebo telefonicky. Zajímavé dotazy byly zveřejňovány v rubrice poradna na www.biospotrebiteľ.cz. IC řešilo celkem 834 dotazů z oblasti biopotravin, ekologického zemědělství a souvisejících témat. Skladba dotazů viz graf č. 1.

Graf č. 1 Nejčastěji řešené dotazy (čítající více než 1%).

- **Provoz spotřebitelských informačních stránek** www.biospotrebiteľ.cz zaměřených hlavně na české biopotraviny, producenty a místní EZ. Webové stránky zaznamenaly v roce 2008 celkem 82 255 unikátních návštěv a 142 704 návštěv celkem, což znamenalo výrazný nárůst oproti roku 2007 (kdy byl počet unikátních návštěv cca 52 000).
- **Knihovna** byla otevřena po veřejnost 5 dnů v týdnu od 9 do 16 hod, s možností objednat si knihu virtuálně přes www stránky, což bylo možné 24 hodin denně, 7 dnů v týdnu. Během realizace projektu využilo nabídky knihovny 97 klientů, kteří si vypůjčili 97 knih, knižní fond byl rozšířen o 103 nových titulů a dosáhl tak celkového počtu 1031 titulů.
- **Pořádání akcí** (celkem 21). Uskutečnily se 3 exkurze na ekofarmy (2 samostatně pořádané a 1 spolupořádaná) za účasti více než 100 účastníků. Dále organizace uspořádala 13 přednášek pro veřejnost, na nichž bylo přítomno na 200 osob. Také jsme se zúčastnili 5 biojarmarků, které navštívilo cca 900 lidí.
- **Odběrové místo** bylo během roku 2008 provedeno 13x, celkem realizováno 224 objednávek. Bylo zajištěno 13 dodavatelů. Nabídku odběrového místa pravidelně využívalo na 40 rodin spotřebitelů.
- **Srovnávací test cen a dostupnosti biopotravin.** Organizace 2x ročně provedla v pražských obchodech srovnání rozdílů cen biopotravin a konvenčních potravin a nabídku biopotravin u celkem 100 druhů potravin dle spotřebitelského košíku České republiky, který pravidelně zveřejňuje Český statistický ústav.

• **Publikační činnost**

- 4 čísla e-bulletinu BIOSPOTŘEBITEL (250 odběratelů/číslo)
- Jak se rodí bio – Plně ilustrovaná publikace, 36-ti stránkový průvodce světem produkce a výroby biopotravin v režimu ekologického hospodaření. Ilustrace výtvarnice Jitky Petrové jsou doplněny popisným a encyklopedicky stručným textem Jany Průšové, která je i autorem konceptu knihy. Náklad 2 600 ks.
- Kvalita a bezpečnost biopotravin – překlad publikace shrnující dosavadní výsledky výzkumů v oblasti rozdílů kvality a bezpečnosti produktů konvenčního a ekologického zemědělství
- Letáky: biobrambory a biojablka, značení biopotravin (náklad celkem 25 000 ks)
- Letáky: organic apples, organic eggs, organic beef, organic vegetables (náklad celkem 1 200 ks)
- **Nejoblíbenější česká biopotravina roku 2008** – spotřebitelská anketa o bionovinku roku 2008, do hlasování se zapojilo na 2 220 hlasujících spotřebitelů, kteří vybírali ze 76 biovýrobků. Vyhlášení vítězů soutěže proběhlo v rámci mezinárodního veletrhu Biostyl.
- **Spolupráce s médii** – počet zmínek v médiích – 97 (z toho tištěných – 11, elektronických – 80, rozhlas – 2, televize – 4)
- **Projekt „Bio do školek“ – návaznost na realizaci v roce 2007**
- Po ukončení realizace pilotního projektu „Bio do mateřských škol“, jehož hlavním cílem bylo zjistit úskalí

Exkurze na ekofarmě Usedlost Medník.

zavádění biopotravin do školního stravování a „nastartovat“ systém biostravování, průběžně pokračujeme ve spolupráci a mapování situace v MŠ Semínko, v Toulcově dvoře, kde byl pilotní projekt realizován. Školka v roce 2008 pokračovala ve velmi aktivním přecházení na biopotraviny. Z pravidelného měsíčního monitoringu sledujeme vzrůstající trend ve spotřebě biopotravin ve školce. Jednotlivé měsíční analýzy předáváme do MŠ

Semínko k vyvěšení na nástěnkou jako informační zdroj pro rodiče a uveřejňujeme na webových stránkách projektu: www.biopotravinydorskol.cz. Co se týče statistiky základních potravin, pak děti v MŠ Semínko spotřebovaly od 1. 4. 2008 do 31. 12. 2008 celkem: 621 kg brambor, z čehož bylo 84% v biokvalitě (520kg), 747 l mléka, z čehož bylo přibližně 90% v biokvalitě (669 l), 865 kusů bílého jogurtu a všech 100% bylo bio. A 996 kusů vajec, z toho 38% bylo v biokvalitě (381) (pozn. biovejce začala MŠ Semínko odebírat od začátku nového školního roku, tj. od září 2008). Školka odebírá i jiné biopotraviny, ale jednotlivé druhy a množství se liší měsíc od měsíce. Od září 2008 mají děti pravidelně na jídelníčku i kuřecí maso v biokvalitě.

Granty a dotace

- **Informování spotřebitelské veřejnosti o biopotravinách a ekologickém zemědělství (7/2008)** – projekt zaměřený na optimalizaci webu www.biospotrebitel.cz, přednáškovou činnost a vytvoření propagačních materiálů. Podpořeno Ministerstvem zemědělství ČR částkou 350 000,- Kč.
- **Informování spotřebitelské veřejnosti o biopotravinách a ekologickém zemědělství (4/2008)** – projekt zaměřený na provoz informačního centra, poskytování poradenství, aktualizaci a provoz webu www.biospotrebitel.cz, publikační činnost atd. Projekt podpořeno Ministerstvem zemědělství ČR částkou 700 000,- Kč.
- **Informačně-poradenské centrum o biopotravinách, ekologickém zemědělství a ekologicky šetrném způsobu života (58/08/34)** – projekt zaměřený na provoz informačního centra, poskytování poradenství, vzdělávacích služeb atd. Projekt byl podpořeno Ministerstvem životního prostředí ČR částkou 234 150,- Kč.
- **Realizace vzdělávacích a osvětových akcí pro veřejnost v oblasti EVVO (75030586/IV)** – uspořádání osvětových a vzdělávacích akcí na environmentální témata (ekozemědělství, environmentálně šetrná spotřeba) pro širokou veřejnost. Pořádání akcí podpořila Národní síť středisek ekologické výchovy částkou 35 385,- Kč.
- **Jak se rodí bio (219/08)** – vytvoření, tisk a distribuce publikace „Jak se rodí bio“. Počet výtisků 2 600 ks. Zakázka realizovaná pro Ústav zemědělské ekonomiky a informací v částce 150 000,- Kč.
- **Ročenka ekologického zemědělství ČR v roce 2008** – zajištění obsahového a grafického návrhu Ročenky ekologického zemědělství 2008. Zakázka pro Bioinstitut, o.p.s. v částce 92 050,- Kč.
- **Aktualizace komoditních letáků** – zajištění aktuálních dat pro dotisk komoditních letáků o biopotravinách (Kravské biomléko a výrobky z kravského mléka, Biohovězí,

PRO–BIO LIGA na Salimě.

Biozelenina, Biovejce, Biochléb a pečivo, Biobyliny). Zakázka pro Bioinstitut, o.p.s. v částce 16 680,– Kč.

- **Seminář a publikace kvalita a bezpečnost biopotravin** – příprava semináře pro obchodníky s biopotravinami o kvalitě a bezpečnosti biopotravin, zajištění vzdělávacích materiálů (leták Značení biopotravin – 10 000 ks; publikace Kvalita a bezpečnost biopotravin – 3 000 ks). Zakázka pro PRO–BIO Svaz ekologických zemědělců v částce 223 875,– Kč.
- **Propagace projektu Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin a správa webu projektu** – zajištění PR aktivit k výstupům projektu Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin a redakce a správa webu projektu www.pro-bioprojekt.cz. Zakázka pro PRO–BIO Svaz ekologických zemědělců v částce 74 000,– Kč.
- **Nejoblíbenější biovýrobek roku** – realizace spotřebitelského hlasování o nejoblíbenější bionovinku roku, vytvoření internetového hlasování, vytvoření, vytisknutí a distribuce hlasovacích lístků, propagace soutěže. Zakázka pro INCHEBA Expo Praha v částce 84 000,– Kč.

Jana Průšová

PRO–BIO prodej a marketing biopotravin

Informace o členech

K 31.12.2008 89 členů, maloobchodní prodejny s biopotravinami, velkoobchodníci, zpracovatelé.

Oblasti působení a aktivity RC

Členové výboru v rámci svých regionů poskytovali **poradenství** zejména novým členům v oblasti prodeje a budování dodavatelsko–odběratelských vztahů.

Pro propagaci svých členů zhotovila pobočka reklamní poster, který je využíván svazem PRO–BIO k prezentaci na různých propagačních akcích (Salima, Biostyl, Bioakademie, jarmarky, dožínky apod.). Poster byl připraven

také k propagaci jednotlivých prodejen. Zájemcům je vždy individuálně zpracován podle dodaných podkladů. Využití např. jako plakát do výlohy, Dny zdraví, biojarmarky apod. Oba postery jsou zhotoveny v jednotném grafickém stylu, který přispívá k propagaci členů. Stejně jako v minulých letech, se i v roce 2008 členské bioprodejny aktivně zapojily do propagace akce Září–Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství. Ve spolupráci s dodavateli a výrobcí biopotravin, byl sestaven a prostřednictvím prodejen distribuován leták cenově zvýhodněné nabídky biopotravin. Akce probíhala v průběhu celého měsíce září, letos se zapojilo 33 členských prodejen a 5 internetových obchodů z celé ČR. Některé bioprodejny se také angažovaly v propagaci ekologického zemědělství a biopotravin přímo ve svém regionu, prezentací na biojarmarcích, Dnech zdraví, bio–dožínkách apod.

2. 3. Celostátní setkání a vzdělávací seminář v Praze – Správná výrobní, hygienická praxe a bezpečnost potravin, HACCP, nárůst a nebezpečí plísní (MVDr. Marcela Mathesová, SZÚ Hradec Králové, pobočka Náchod) – každý účastník semináře obdržel certifikát o absolvování školení v HACCP a hygienickém minimu, který opravňuje k dalšímu proškolení zaměstnanců.

26. 11. Celostátní setkání a vzdělávací seminář v Jihlavě – za finanční podpory MZe ČR uspořádala pobočka v listopadu vzdělávací seminář v Jihlavě, zaměřený na novou právní úpravu EZ a aditiva v biopotravinách (Ing. Jana Lukešová: Aditiva v biopotravinách, Mgr. Pavlína Samsonová: Novela NR 834/2007 o EZ ve vztahu k prodeji biopotravin) – na semináři byl představen projekt svazu PRO–BIO: Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin (aktivity a výstupy projektu, vzdělávací semináře pro prodejce biopotravin v roce 2009).

27. 11. Kvalita a bezpečnost bioproduktů – seminář pořádaný PRO–BIO LIGOU v rámci zakázky EZ a zpracování biopotravin, určený výrobcům, zpracovatelům distributorům a obchodníkům s biopotravinami. Školící materiály: Dossier – Kvalita a bezpečnost biopotravin, informační leták: Značení biopotravin, více na www.pro-bio.cz

Stručné zhodnocení roku

Pobočka pokračovala v práci na vzdělávacích a propagačních akcích, uspořádala 2 celostátní setkání.

Pavlína Samsonová

❖ SVĚPOMOCNÝ FOND

Půjčky poskytnuté ze Svěpomocného fondu v roce 2008:

Ing. Milan Drgáč – 60.000 Kč (spolufinancování investic na rozšíření poradenských služeb v EZ)

PRODEJ–BIO – 300.000 Kč (na provoz společnosti)

❖ PARTNERSKÉ ORGANIZACE

V roce 2008 jsme spolupracovali s řadou organizací a institucí, kterým tímto děkujeme.

Domácí partneři:

- Ministerstvo zemědělství ČR
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Kontrolní organizace (ABCERT, BOKONT, KEZ)
- Bioinstitut, o.p.s., Olomouc
- EPOS, Spolek poradců EZ v ČR
- ÚZPI, Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
- Státní zemědělský intervenční fond – SZIF odbor pro marketing, Praha
- Výzkumný ústav rostlinné výroby (VÚRV), Praha Ruzyně
- Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha a Brno
- Výzkumný ústav živočišné výroby, Praha Uhřetěves
- Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Olomouc
- Mendelova lesnická a zemědělská univerzita, Brno, Zahradnická fakulta, Lednice
- Česká zemědělská univerzita v Praze
- Saatchi & Saatchi
- Svaz marginálních oblastí
- Dolnorakouská pojišťovna
- Nadace Partnerství, Brno
- Nadace na ochranu zvířat
- Nakladatelství Martina Sedláčka, Praha
- PROvelethy s.r.o., zastoupení NürnbergMesse v České republice

- Reprotisk, Šumperk
- VH Press, Hradec Králové
- Agritec, Šumperk
- Zelený kruh, Praha
- Národní síť středisek ekologické výchovy
- Euromontana Bohemia, Šumperk
- Young Blood Advertising
- a další

Zahraníční partneři:

- IFOAM – Světová asociace ekologického zemědělství
- FiBL – Výzkumný ústav ekologického zemědělství, Švýcarsko, Rakousko, Německo
- Nadace Heinricha Bölla HBS, Berlín a Praha
- Spolkové ministerstvo BMLFUW, Rakousko
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Bioland – Německý svaz ekozemědělců
- Ekotrend – Slovenský svaz ekozemědělců
- Bio Austria – Rakouský svaz ekozemědělců
- Avalon – Nizozemská nadace
- SVWO – Švýcarský spolek, Malans
- CEI – Středoevropská iniciativa, Trieste
- Universitāt Bonn
- Bio Forschung Austria
- Bioforsk, Norsko
- ISOFAR, věda a výzkum
- a další

❖ STRUKTURA SVAZU

Rada svazu:

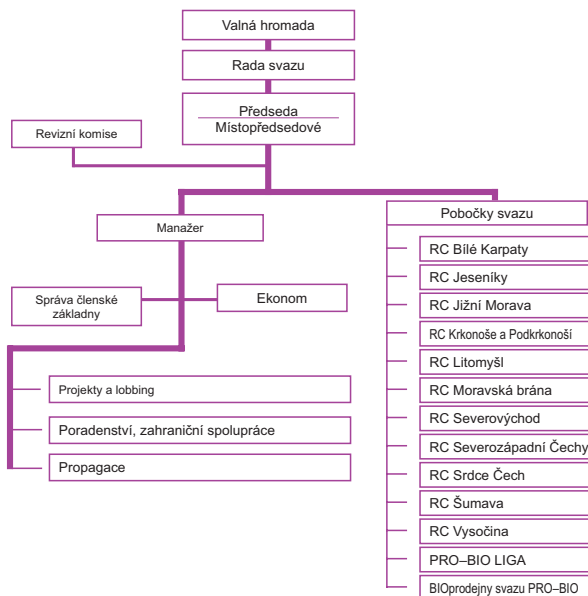
- Perlinger Zdeněk, Ing. – předseda
- Klezjar Tomáš, Ing. – místopředseda
- Winter František, Bc. – místopředseda
- Abrlová Jarmila
- Bílek Václav, Ing., CSc.
- David Petr, Ing.
- Drgáč Milan, Ing.
- Chlad František, Ing.
- Krtouš Vladimír, Ing.
- Květoňová Ivana, Ing.
- Malíková Alena, Ing.
- Mužiková Ludmila, Ing.
- Průšová Jana, Mgr.
- Řehořková Hana, Ing.
- Samsonová Pavlína, Mgr.
- Sklenář Josef
- Škeřík Josef, Ing., CSc.
- Toman Kamil, Ing.
- Urban Jiří, Ing. (do 30.6.2008)

Revizní komise:

- Hejl Jiří, Ing.
- Köhler Walter
- Šašínska Jaroslav, Ing.

Manažer svazu:

- Trávníček Petr, Ing. (do 31.7.2008)
- Nesrstová Kateřina (od 16.10.2008)

❖ AKTUÁLNÍ KONTAKTY

Centrála PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

Nemocniční 53, 787 01 Šumperk

Tel./fax: 583 216 609

E-mail: pro-bio@pro-bio.cz

www.pro-bio.cz

REGIONÁLNÍ CENTRA

PRO-BIO regionální centrum Bílé Karpaty

Ing. Milan Drgáč

687 74 Starý Hrozenkov 11

Tel./fax: 572 696 323, 721 943 628

E-mail: iskopanice@razdva.cz, m.drgac@centrum.cz

Okresy: HO, KM, UH, VS, ZL

PRO-BIO regionální centrum Jeseníky

Bc. František Winter

Nemocniční 53, 787 01 Šumperk

Tel.: 602 533 707, 737 768 010

E-mail: rc.jeseniky@pro-bio.cz, f.winter@atlas.cz

www.pro-bio.cz/jeseniky

Okresy: BR, JE, SU

PRO-BIO regionální centrum Jižní Morava

Ing. Petr David

Kotlářská 53, 602 00 Brno

Tel.: 774 710 391

E-mail: pdavid@eposcr.cz, ingpetr.david@centrum.cz

Okresy: BK, BO, BM, VY, ZN, BV

PRO-BIO regionální centrum Krkonoše

a Podkrkonoší

Ing. Hana Řehořková

512 36 Horní Branná 117

Tel.: 605 168 608

E-mail: pro-biokrkonose@volny.cz

www.pro-biokrkonose.eu

Okresy: HK, JC, SM, NA, TU, JN, PB, NB, KO, KH

PRO-BIO regionální centrum Litomyšl

Ing. František Chlad

Smetanovo nám. 87, 570 01 Litomyšl

Tel.: 461 615 293, 774 218 413

E-mail: pro-biolitomysl@lit.cz

Okresy: CR, PA, SY, UO, RK

PRO-BIO regionální centrum Moravská Brána

Ing. Alena Malíková

Tyršova 705, 742 58 Příbor

Tel.: 556 712 577, 604 905 611

E-mail: probio.moravskabrana@seznam.cz

Okresy: FM, KI, NJ, OC, OP, OV, PR, PV

PRO-BIO regionální centrum Severovýchod

Ing. Kamil Toman

Brtnická 360, 407 78 Velký Šenov

Tel.: 737 284 212

E-mail: toman@spojenefarmy.cz

Okresy: CL, LB, DC

PRO-BIO reg. centrum Severozápadní Čechy

Ing. Zdeněk Perlinger

Hlavní 27, 362 63 Dalovice

Tel.: 353 223 129, 607 103 244

Fax: 353 226 354

E-mail: perlinger@volny.cz

Okresy: CV, DO, CH, KV, LN, MO, PS, SO, TC, TP, UL

PRO-BIO regionální centrum Srdce Čech

Ing. Ivana Květoňová

Sedlo 4, 364 01 Toužim

Tel.: 353 312 023, 604 258 219

E-mail: kvetonova.sedlo@seznam.cz

Okresy: BE, BN, KL, LT, MB, ME, PH, PJ, PZ, RA, RO

PRO-BIO regionální centrum Šumava

Ing. Vladimír Krtouš

Zdíkov – Branišov 9, 384 73 Stachy

Tel.: 602 830 998

E-mail: info@highland.cz

<http://www.pro-bio.stachy.cz/>

Okresy: CK, KT, PT, PI, ST

PRO-BIO regionální centrum Vysočina

Ing. Tomáš Klejzar

Sasov 2, 586 01 Jihlava

Tel.: 567 313 667, 603 279 735

E-mail: rc.vysocina@volny.cz, tomas.klejzar@volny.cz

Okresy: HB, JI, PE, TR, ZR, CB, JH, TA

ODBORNÉ POBOČKY S CELOREPUBLIKOVOU PŮSOBNOSTÍ

PRO-BIO LIGA ochrany spotřebitelů potravin

a přátel ekologického zemědělství

Mgr. Jana Průšová

SEV Toulcův dvůr, Kubatova 1/32, 102 00 Praha 10 – Hostivař

Tel.: 272 660 501

E-mail: infocentrum@biospotrebitel.cz

<http://www.biospotrebitel.cz>

Bioprodejny svazu PRO-BIO

Mgr. Iva Buriánková

Štolská 34, 110 00 Praha 1

Tel.: 724 929 073

E-mail: iva@biotop.cz

Slavnostní předání Bartákova hrnce Farmě Hucul.

NÁKLADY

Odborná literatura a video	300,00
Kancelářské potřeby	19 801,40
Bioměsíčník apod.	63 958,00
Propagační materiály (letáky, samolepky, etikety, cedule)	67 055,19
Spotřeba materiálu–produkty EZ (semena apod.)	85 136,95
Ostatní spotřeba	13 739,00
Spotřeba drobného DHM	2 686,00
Odpis drobného DHM	92 829,00
Pohonné hmoty – sl. vozidlo	69 279,92
Ostatní materiál – sl. vozidlo	1 489,00
Ostatní spotřeba – nedaňová	5 434,00
Spotřeba energie	22 066,26
Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	14 719,62
Prodané zboží–nakoupené publikace	180 717,85
Spotřebované nákupy	639 212,19
Opravy a udržování – sl. vozidlo	63 131,78
Opravy a udržování – ost. majetek	1 317,00
Cestovné zaměstnanců	138 902,46
Cestovné statutárních orgánů	48 499,10
Cestovné zaměstnanců na DPP	73 669,00
Náklady na reprezentaci	4 994,00
Poštovné, telefon, e-mail, internet	158 523,36
Nájemné	40 610,00
Služby spojené s nájemným – el.energie, plyn, voda, ostat. služby	11 946,00
Daňové poradenství a audit	33 320,00
Organizační a odborné služby	324 306,00
Doprava	39 558,40
Školení, semináře, exkurze, veletrhy, výstavy	92 639,94
Reklama, inzerce	4 998,00
Předplatné časopisů	3 974,56
Odborné služby poradenské	57 465,50
Softwarové služby – poradenství	15 241,70
Ostatní nakupované služby	757 313,75
Spotřeba drobného nehmotného majetku	7 967,00
Služby	1 878 377,55
Mzdové náklady zaměstnanci	1 649 168,00
Dohody o provedení práce	225 969,00
Odměny členům statutárního orgánu	68 400,00
Zákonné sociální pojištění	412 495,00
Zákonné zdravotní pojištění	142 785,00
Zákonné sociální náklady – stravenky pro zaměstnance	9 657,00
Osobní náklady	2 508 474,00
Daň silniční	1 800,00
Ostatní daně a poplatky	1 230,00
Poplatky správní, soudní, místní	3 799,00
Daně a poplatky	6 829,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	10 564,00
Ostatní pokuty a penále	36,00
Kursově ztráty	7 630,60
Kursově ztráty	7 630,60

Pojištění majetku	4 076,50
Zákonné pojištění – Kooperativa	6 665,00
Ostatní provozní náklady	11 186,00
Bankovní poplatky za vedení účtu	23 314,68
Bankovní poplatky EUR	2 762,12
Ostatní finanční náklady	24 799,83
Ostatní náklady – zaokrouhlení	–1,72
Náklady vyúčtované regionálními centry	158 957,00
Náklady vyúčtované partnery v projektu OPRLZ	1 583 471,85
Ostatní náklady	1 833 461,86
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	95 980,00
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	95 980,00
Agrární komora–členské příspěvky	500,00
IFOAM – členské příspěvky	40 540,50
Svaz marginálních oblastí – členský příspěvek	500,00
Zelený kruh – členský příspěvek	1 000,00
Příspěvky ostatním organizacím	365,00
Poskytnuté příspěvky	42 905,50
Náklady celkem	7 005 240,10

VÝNOSY

Tržby za propagační materiály	19 550,00
Tržby z vlastní činnosti	1 258,40
Tržby za činnost pro MZe ČR	527 524,52
Semináře – vybrané vložné	300 933,73
Tržby z vlastní činnosti – organizace exkurzí, výstav, veletrhů	118 295,00
Ostatní tržby za vlastní výkony	9 319,00
Tržby za zboží – literatura	282 231,00
Tržby za vlastní výkony a za zboží	1 259 111,65
Změna stavu zásob výrobků	0,00
Změny stavu vnitroorganizačních zásob	0,00
Nezdaněné úroky z běžného účtu	6 738,99
Nezdaněné úroky z účtu EUR	162,14
Kursově zisky	30 744,93
Výzkumný projekt Agritec	90 000,00
Projekt OPRLZ	2 448 776,98
Ostatní výnosy	41 519,00
Ostatní výnosy – zaokrouhlení	0,60
Ostatní výnosy – přeplatky fa	88,00
Finanční příspěvky na Bioakademii	124 250,00
Spolufinancování partnery v projektu OPRLZ	195 807,43
Ostatní výnosy	2 938 088,07
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek	4 300,00
Přijaté příspěvky (dary)–na Bioacademy Lednice	3 313,43
Přijaté členské příspěvky – členové svazu	3 130 187,00
Přijaté členské příspěvky – PRO–BIO Liga	92 626,00
Přijaté příspěvky	3 226 126,43
Dotace Ministerstva životního prostředí ČR	250 000,00
Dotace Ministerstva zemědělství ČR	550 000,00
Provozní dotace	800 000,00
Výnosy celkem	8 227 626,15
Hospodářský zisk za období	1 222 386,05

Připravili: Kateřina Nesrstová, Jiřina Pavelková, Věra Kreutzerová, správci RC a poboček svazu PRO–BIO
 Finanční zprávu připravila: Michaela Zatloukalová • Redakce: Vladimíra Červená • Fotografie: archiv svazu PRO–BIO,
 RC a odborné pobočky • Sazba a tisk: Reprotisk s.r.o. Šumperk • ISBN 978-80-87080-16-0